

СТАНОВИЩЕ

От: доц. д-р Даниело Цолов Пешев

Относно: дисертационен труд на тема: „Биология и екология на зеления гушер (*Lacerta viridis*) и ливадния гушер (*Lacerta agilis*) в Софийското и Пловдивското поле”

Докторант: Атанас Петров Грозданов

В настоящото становище ще бъде посочено резюмирано мнение относно качествата на докторската дисертация на Атанас Петров Грозданов, на който съм научен ръководител, както и допълнителна информация за неговата научна и преподавателска работа.

1. Качества на дисертационния труд.

Дисертацията на Атанас Грозданов представлява зоологично изследване, свързано с биологията и екологията на два таксона влечуги от семейство *Lacertidae* – зеления гушер и равнинния подвид на ливадния гушер. Тези два вида са широко разпространени у нас като цяло, но наличната публикувана информация за тях е доста оскъдна. Ето защо, настоящата работа си поставя за цел да бъдат проучени слабо изследвани аспекти от тяхната биология и екология и по-конкретно половия и възрастовия диморфизъм, терморегулацията, избора на микроместообитания и пространственото разпределение. Във връзка с дисертацията е направен обстоен литературен обзор на наличната информация за двата таксона и за други, близки до тях видове. Избрани са работни полигони в две територии – Софийското и Пловдивското поле. На улавяните индивиди са снемани голям брой метрични и меристични белези и три типа температури. Описани са микроместообитанията и са категоризирани елементите в тях. Събирани са точкови локации за генериране на пространствен модел. В хода на работата, докторантът усвои значителен набор от методи: от снемането на данни в теренни условия до статистическата обработка с редица едно- и мултивариационни похвати. В дискуссионната част резултатите са анализирани и сравнени с наличната информация.

Дисертационния труд има подчертано приносен характер, тъй като повечето от проведените в него изследвания не са правени до момента и за двата таксона. Той обогатява с нова информацията знанията за българските влечуги, с което подсилва авторитета на нашата херпетологична общност. В същото време докторантурата изпълни и основната си роля да даде възможност на докторанта да усвои и приложи нови за него методи за научни изследвания, които ще бъдат от голяма полза в бъдещата му работа.

2. Публикации по темата на докторантурата

Атанас Грозданов има две статии на английски език във връзка с темата на дисертационния труд (едната към момента е приета за публикуване в списание с импакт фактор), като и в двата случая той е първи автор.

3. Участие в научни форуми

Докторантът участва и в три национални и две международни научни конференции. От всички тях са публикувани абстракти, които са в основата на подготвени нови статии. Признание за работата на автора е представянето му в Международния конгрес по херпетология през 2013г. в гр. Веспрем, Унгария.

4. Участие в проекти

По време на работата по докторантурата си, Атанас Грозданов участва активно в редица проекти. Някои от тях, които оказват позитивно влияние върху настоящия труд са свързани с картиране на херпетофауната в зоните от мрежата Натура 2000, както и два проекта за подпомагане на млади учени и докторанти, финансирани от Европейския социален фонд. Благодарение на активността си, дисертантът трупа значителен теренен опит и си осигурява възможност за продължаване на изследванията в нови посоки в бъдеще.

5. Други дейности

Паралелно с работата по дисертацията си, Атанас Грозданов работи като главен асистент в катедра Зоология и антропология на Биологическия факултет. Той води практически занятия по зоология на гръбначните животни и участва в теренната практика на студентите от всички специалности на Факултета. Освен учебната дейност, Атанас Грозданов организира и значителна по обем кръжочна активност в катедрата: организира многократно теренни дейности за студентите, участва в поддържането на сбирка от живи животни, пише проекти за финансиране на изброените дейности. Значителна е и административната му ангажираност – участник е в комисия за учебните програми и в редакционната колегия на книжка Зоология от годишника на Софийския университет, член е на Факултетния съвет на БФ.

Въпреки голямата си натовареност, докторантът успешно съчетава редица дейности и е създал качествен и приносен дисертационен труд.

6. Заключение

В заключение искам да подчертая, че Атанас Петров Грозданов притежава необходимите качества за задълбочена научна работа. Проявените от него интерес и постоянство се доказват от множеството публикации и участия в научни и образователни проекти, както и от активната му работа в различни образователни дейности.

Дисертационният труд на докторанта е качествено разработен, показва усвояването на редица научни похвати и има подчертан приносен характер.

Поради всичко изложено по-горе съм убеден, че Атанас Петров Грозданов покрива всички критерии на образователно-квалификационната степен „доктор” и като член на научното жури ще гласувам положително тя да му бъде присъдена.

София

Подпис:

27.11.2013 г.

/доц. д-р Даниело Пешев/: